

PARAULA I VIDA

Any de la Fe: el pessebre és més que el bou i la mula... (i 10)

En aquest Any de la Fe que anem celebrant, el Sant Pare Benet XVI ens ha regalat un bell llibre sobre «*La Infància de Jesús*», després d'anys de treball i investigació teològica. I ara resulta que els mitjans de comunicació només ens saben parlar del bou i la mula... Quina llàstima! Ens quedem en les coses més anecdòtiques, i ens perdem les importants. Des de sempre que sabem que el bou i la mula poden estar al pessebre, no perquè ho diguin els Evangelis, sinó perquè amb esperit d'infants, que són els qui millor capten els misteris de la fe, i refiant-nos del profeta Isaïes, sabem que Aquell que hi neix és el Redemptor de tota la humanitat i de tot el món creat.

I per això tots els animalets s'hi acosten i ho proclamen. Que bellament ho canten les cançons populars, des d'*El cant dels ocells*, a *La pastora Caterina* passant pel *Desembre congelat!*

Són **els creients de la Cova de Bet-Lèhem**, les persones del pessebre, els qui més ens ajudaran a viure aquest Nadal de l'Any de la Fe. Fixem el nostre esguard en aquells que ens ensenyen a creure a nosaltres.

Sobretot la qui més ens ajudarà és la **Santíssima Verge Maria**, la tota pura i tota de Déu, la qui «creu» i obeeix, «*que es faci en mi*» (Lc 1,38), i així engendra per la fe la Paraula eterna del Pare, que es fa carn en el seu si virginal. A la cova del pessebre Ella descansa feliç prop del seu filllet, l'acotxa, l'alleta, l'estima tendrament i el vetlla plena de fe i sempre atenta a Jesús. Tot ho guarda en el seu cor i ho medita (cf. Lc 2,19). Ella és la Mare del Senyor i la nostra Mare, i ens ensenya a estimar Jesús totalment, a donar-li tota la vida, a alegrar-nos amb la seva presència i a donar-lo a venerar a tots els qui s'acosten al portal...

Sant Josep és l'espòs bondadós de Maria, home de fe, just i respectuós, que té la missió de «custodiar» aquell infant que neix envoltat de misteri. Ell ens ensenya a acostar-nos amb respecte i reverència a Crist, a acollir-lo, ja que «*vingué a casa seva i els seus no l'acolliren*» (Jn 1,11). Al pessebre, sempre el veiem admirant, contemplant, meditant silenciós als peus de Jesús i de Maria, ocupant un lloc humil, i sempre atenent activament els qui cerquen Jesús...

Hi ha **els pastors i les dones del poble** que adoren Jesús amb els ulls oberts, sorpresos. Li ofereixen els seus béns, perquè ho necessita. Han caminat en la nit, obeint l'àngel de l'Anunciata que els ha dit: «*Avui us ha nascut un Salvador, que és el Messies, el Senyor*» (Lc 2,11). I comparteixen el que tenen per ajudar un infant pobre, «*posat en una menjadora*» (Lc 2,12). Sempre acudir a prop dels pobres i sempre ajudar-los amb el que puguem...

I **els Reis Mags**, els savis que vénen de lluny, del paganisme, de caminar en la nit seguint l'estrella, i que pregunten i s'orienten amb les Escripures santes, i ofereixen el que ells tenen, signes del misteri de Jesús Déu, rei i home que morirà a la creu.

Una última figura que no pot faltar mai, **l'àngel del Naixement**, suspès al portal amb el cartell de la joia i la lloança, perquè no les perdem mai en els nostres cors: «*Glòria a Déu a dalt del cel, i a la terra pau als homes que ell estima*» (Lc 2,14). Diguem-ho a poc a poc, tot preparant el Nadal que ja és a les portes...

† **Joan-Enric Vives**
Arquebisbe d'Urgell

Distinció a la basílica de la Sagrada Família

► El dia 14 de novembre es va fer públic que el Govern de la Generalitat havia atorgat la Placa d'Honor del Turisme a la Junta Constructora de la basílica de la Sagrada Família de Barcelona. Aquesta distinció vol reconèixer el valor espiritual, religiós, cultural i artístic de primer ordre mundial de la basílica, una gran atracció turística de present i de futur per a Catalunya i per a Barcelona. Exponent principal de l'obra d'Antoni Gaudí, la basílica s'ha convertit en el monument més rellevant de la ciutat i en un dels seus atractius turístics de més valor. S'ha passat de 2,8 milions de visitants l'any 2007 a 3,2 milions el 2011. En ocasió de la seva dedicació per Benet XVI, el novembre de 2010, les imatges de la basílica de Gaudí van donar la volta al món i van suposar un nou impuls per al coneixement universal d'aquesta obra d'art.

GLOSSA

Un aire especial de família

«**N**o us oblideu de preparar la pregària del proper diumenge», recordava un dijous la mare al marit i als seus tres fills d'entre tretze i disset anys.

Aquest matrimoni sempre ha valorat la importància de la pregària en família i ha procurat adequar-la a les possibilitats de cada etapa que han viscut: ell i ella sols, després del casament, amb els tres fills que s'hi han anat afegint, amb l'àvia quan anà a viure amb ells...

El diumenge al vespre, asseguts uns a les butaques, d'altres a terra, presideix l'escena per una icona de la Mare de Déu, il·luminada per una llàntia, el pare llegí el text de l'evangeli d'aquell diumenge. L'havien escoltat el dia abans, dissabte, a la missa de vuit de la paròquia. Un breu silenci i la mare recordà dues idees de l'homília i va fer la primera pregària, tenint ben present la situació de l'àvia, que era a l'hospital: «Senyor, vivim moltes vegades sense adonar-nos del gran regal que és poder veure, caminar, parlar, escoltar i trobar-se bé. Preguem per aquells que senten la seva vida sacsejada per una malaltia greu i sobtada, en especial preguem per l'àvia. Per la seva recuperació i perquè,

en la foscor, no li falti la teva llum». Sense pressa, digué el fill gran: «Senyor, als joves ens costa viure les dificultats actuals. Tendim a ser catastrofistes i ens costa creure que podem construir un món nou, un món diferent. Dóna'ns fe i fes que confiem en Tu». El pare féu així: «Senyor, que sempre tinguem en compte que som constructors del teu Regne de pau, de justícia, d'amor. Que els afers de cada dia i els seus neguits no ens facin perdre de vista el que és fonamental». «Senyor, ajuda'ns a confiar en els altres, en la família, l'escola, la colla d'amics. No és una tasca fàcil i, sovint, ens costa», afegí el més petit. Va cloure la germana del mig: «Senyor, que fem una crítica constructiva, que siguem acurats en els nostres judicis i sapiguem donar-te gràcies sempre i en tot moment». A cada petició responien dient: «Us ho demanem, Senyor». La resposta conjunta tenia un aire especial de família, com el tenia el parenostre final. Estaven units en el nom del Senyor. Se sentia el truc a la porta: «Mira, sóc a la porta i truco. Si algú escolta la meua veu i obre la porta, entraré a casa seva i soparé amb ell, i ell amb mi» (Ap 3,20).

Enric Puig i Jofra, SJ

Campanya de Nadal de la Infància Missionera

Les delegacions de Missions encetem la Campanya de la Infància Missionera i ho fem amb la campanya «Sembradors d'estels».

Així agraïm el suport de les persones que resen i col·laboren amb els missioners. Ho fem en les vigílies del Nadal i consisteix a enganxar un estel tot desitjant un bon Nadal.

El material es pot passar a recollir per les delegacions de Missions.

DIUMENGE III D'ADVENT

▶ Lectura de la profecia de Sofonies (So 3,14-18a)

Crida de goig, ciutat de Sió. Aclama, Israel. Alegra't i celebra-ho de tot cor, ciutat de Jerusalem. El Senyor ha tret fora els qui et condemnaven, ha fet fugir els teus enemics. Tens dintre teu el Senyor, rei d'Israel, no veuràs mai més cap desastre. Aquell dia diran a Jerusalem: «No tinguis por, Sió, no deixis caure les mans, el Senyor, el teu Déu, el tens a dintre, com a Salvador poderós; per tu s'ha transportat d'alegria, et renova el seu amor, està de festa i crida de goig com en dies d'aplec.»

▶ Salm responsorial (Is 12,2-6)

R. *Aclama'l ple de goig perquè el Sant d'Israel és gran a la teva ciutat.*

El Senyor és el Déu que em salva, / confio, no m'espanto. / D'ell em ve la força i el triomf, / és ell qui m'ha salvat. R.

Cantant de goig sortirem a buscar l'aigua / de les fonts de salvació. / «Enaltiu el Senyor, proclameu el seu nom, / feu conèixer entre els pobles les seves gestes. / Recordeu que el seu nom és excels». R.

Canteu al Senyor que ha fet coses glorio- ses. / Que ho publiquin per tota la terra. / Poble de Sió, aclama'l ple de goig, / perquè el Sant d'Israel / és gran a la teva ciutat. R.

Gent de tota condició escoltant la predicació de Joan Baptista. Pintura de Franken, Museu del Prado (Madrid)

▶ Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis (Fl 4,4-7)

Germans, viviu sempre contents en el Senyor; ho repeteixo, viviu contents. Que tothom us conegui com a gent de bon tracte. El Senyor és a prop. No us inquieteu per res. A cada ocasió acudiu a la pregària i a la súplica, i presenteu a Déu les vostres peticions amb acció de gràcies. Així la pau de Déu, que sobrepassa el que podem entendre, guardarà els vostres cors i els vostres pensaments en Jesucrist.

▶ Evangelí segons sant Lluc (Lc 3,10-18)

En aquell temps, la gent preguntava a Joan: «Així, doncs, què hem de fer?» Ell els responia: «Qui tingui dos vestits, que en doni al qui no en té, i qui tingui menjar que el comparteixi també amb els altres». Entre els qui anaven a fer-se batejar, hi havia també uns cobradors d'impostos que li deien: «I nosaltres, mestre, què hem de fer?» Ell els contestà: «No exigiu més del que està establert». Igualment uns guardes li preguntaven: «Què hem de fer també nosaltres?» Ell els deia: «No forceu ningú amenaçant de maltractar-lo o de denunciar-lo; acontenteu-vos de la vostra soldada.»

La gent, que vivia en l'expectació, sospitava si Joan no fóra potser el Messies. Ell respongué dient a tothom: «Jo us batejo només amb aigua, però ve el qui és més poderós que jo, tan poderós que no sóc digne ni de deslligar-li el calçat. Ell us batejarà amb l'Esperit Sant i amb foc. Ja té la pala a les mans per ventar la seva era; el blat, l'entrarà al seu graner, però la palla, la cremarà en un foc que no s'apaga». Amb aquestes i moltes altres exhortacions, Joan anunciava al poble la bona nova.

▶ Lectura de la profecia de Sofonías (So 3,14-18a)

Regocíjate, hija de Sión, grita de júbilo, Israel; alégrate y gózate de todo corazón, Jerusalén.

El Señor ha cancelado tu condena, ha expulsado a tus enemigos. El Señor será el rey de Israel, en medio de ti, y ya no temerás. Aquel día dirán a Jerusalén: «No temas, Sión, no desfallezcan tus manos. El Señor, tu Dios, en medio de ti, es un guerrero que salva. Él se goza y se complace en ti, te ama y se alegra con júbilo como en día de fiesta.»

▶ Salmo responsorial (Is 12,2-6)

R. *Gritad jubilosos: «Qué grande es en medio de ti el Santo de Israel.»*

El Señor es mi Dios y salvador; / confiaré y no temeré, / porque mi fuerza y mi poder es el Señor, / él fue mi salvación. / Y sacaréis aguas con gozo / de las fuentes de la salvación. R.

Dad gracias al Señor, / invocad su nombre, / contad a los pueblos sus hazañas, / proclamad que su nombre es excelso. R.

Tañed para el Señor, que hizo proezas, / anunciadlas a toda la tierra; / gritad jubilosos, habitantes de Sión: / «Qué grande es en medio de ti / el Santo de Israel.» R.

▶ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Filipenses (Fl 4,4-7)

Hermanos: Estad siempre alegres en el Señor; os lo repito, estad alegres. Que vuestra medida la conozca todo el mundo. El Señor está cerca. Nada os preocupe; sino que, en toda ocasión, en la oración y súplica con acción de gracias, vuestras peticiones sean presentadas a Dios. Y la paz de Dios, que sobrepasa todo juicio, custodiará vuestros corazones y vuestros pensamientos en Cristo Jesús.

▶ Evangelio según san Lucas (Lc 3,10-18)

En aquel tiempo, la gente preguntaba a Juan: «¿Entonces, qué hacemos?» Él contestó: «El que tenga dos túnicas, que se las reparta con el que no tiene; y el que tenga comida, haga lo mismo.» Vinieron también a bautizarse unos publicanos y le preguntaron: «Maestro, ¿qué hacemos nosotros?» Él les contestó: «No exijáis más de lo establecido.» Unos militares le preguntaron: «¿Qué hacemos nosotros?» Él les contestó: «No hagáis extorsión ni os aprovechéis de nadie, sino contentaos con la paga.»

El pueblo estaba en expectación, y todos se preguntaban si no sería Juan el Mesías; él tomó la palabra y dijo a todos: «Yo os bautizo con agua; pero viene el que puede más que yo, y no merezco desatarle la correa de sus sandalias. Él os bautizará con Espíritu Santo y fuego; tiene en la mano el bieldo para aventar su paja y reunir su trigo en el granero y quemar la paja en una hoguera que no se apaga.»

Añadiendo otras muchas cosas, exhortaba al pueblo y le anunciaba el Evangelio.

COMENTARI

Què hem de fer també nosaltres?

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

■ **Dilluns** (litúrgia de les hores: 3a setmana): Gn 49, 2.8-10 / Sl 71 / Mt 1,1-17
 ■ **dimarts**: Jr 23,5-8 / Sl 71 / Mt 1,18-24 ■ **dimecres**: Jt 13,2-7.24-25a / Sl 70 / Lc 1,5-25 ■ **dijous**: Is 7,10-14 / Sl 23 / Lc 1,26-38 ■ **divendres**: Ct 2,8-14 (o bé: So 3,14-18a / Sl 32 / Lc 1,39-45 ■ **dissabte**: 1Sa 1,24-28 / Sl: 1Sa 2,1.4-8 / Lc 1,46-56 ■ **diumenge** vinent, IV d'Advent (litúrgia de les hores: 4a setmana): Mi 5,1-4a / Sl 79 / He 10,5-10 / Lc 1,39-45.

Diumenge passat l'evangelí ens presentava Joan Baptista com a profeta del Messies, i avui ens presenta el contingut de la seva profecia.

L'evangelista ens parla de la gent que envolta Joan amb dues referències. D'una banda, la gent pregunta a Joan: què hem de fer per preparar el camí al Senyor que arriba? Joan respon en tres temps, de forma concreta, posant uns exemples bàsics trets de la vida quotidiana adreçats a tots (donar a qui no té amb què vestir-se i compartir el menjar amb els altres), adreçats als pecadors, dels quals són prototipus els publicans (no exigir més del que està establert), i els guàrdies (no forceu ni amenaceu, no

extorqui). D'aquesta manera convi- da a compartir els pocs o molts béns de què es disposa i a comportar-se honestament. Tot un programa de vida, també per a nosaltres.

D'altra banda, l'evangelista assenyala també que la gent «vivía en expectació» i es preguntava si Joan no era el Messies. Aquesta expectació no és altra cosa que l'espera de la intervenció messiànica per part del poble jueu; és més que un anhel, és un fort desig que Déu es faci activament present en el nostre món i inauguri el seu regnat definitiu. Joan desemmascara els malentesos de la gent. Ell només bateja amb aigua; el Messies, però, batejarà amb l'Esperit Sant. Ell prepara els cors dels creients; el Mes-

sies, però, judicarà aquest món amb el foc que no s'apaga. Joan és només un profeta; el Messies actuarà amb la força de Déu.

La imatge del foc ens resulta cor- feridora ja que esperàriem una imatge més consoladora. Tanmateix, el foc resulta una bona metàfora de la pre- sència visible del Déu invisible.

Joan anunciava al poble la bona nova, com Jesús mateix, que comen- ça la seva predicació invitant a creu- re la bona nova de l'arribada del Reg- ne.

Preparem-nos també nosaltres a deixar-nos transformar pel foc del Mes- sies i a acollir-lo amb una vida hones- ta i solidària.

Jordi Latorre, SDB

QUÈ ÉS LA PERSONA HUMANA

Conèixer, estimar i actuar, i l'únic subjecte responsable i lliure (II)

Posaré dos fets per mostrar tot el que voldria dir. Un cas està tret de la vida quotidiana. L'altre de l'Evangelí de Joan. El primer és purament antropològic. Consisteix a fer l'anàlisi d'un fet ordinari: la contemplació i vivència del jardí de la residència on visc. Aquí a Sarrià hi ha jardins més bonics que els que trepitjo sovint. Però he de dir que me'l conec i me l'estimo: amb la tèbia i daurada llum primaveral, amb els cirerers i figueres, amb les flors i els ocells, sobretot les merles. Em criden l'atenció els seus cants: les notes agudes altament vibrants, originals com la música més inspirada.

M'adono que simultàniament —o prèviament— al coneixement del jardí, hi ha una aquiescència afectiva, un amor al conjunt del que veig i entenc. Aquest *afecte positiu*, aquesta apreciació gairebé amorosa em fa aprofundir en el mateix coneixement. El nom d'aquest llarg afecte inserit en la facultat de conèixer porta el nom d'admiració. L'admiració duu a un nivell de saviesa amb què contemplem la creació: la música i la llum, les formes i els éssers vius coronats pels humans.

En resum: el subjecte contemplatiu és un: és simple i complex; és el meu jo que contempla a través de l'acord simultani dels sentits, de la intel·ligència *espiritual* i de l'afecte concomitant. I encara falta l'element d'acció com seria entrar en comunió amb la natura i amb els humans.

Hi hauria una variant d'aquest primer exemple, tret de la vida apostòlica. Un grup de laïques que cerquen Déu, les Auxiliars seglars diocesanes, fa el descobriment del barri al qual és enviat en missió. Descobreixen el barri com a propi. Comencen tot obrint els ulls: aquests nens que juguen; aquestes senyores que van a la feina o a comprar; els homes que tornen a casa, cansats de la feina. Hi tenen simpatia per aquest conjunt de persones, de carrers i de cases. Els estimen. En la seva facultat de conèixer està inserida la capacitat d'estimar. De la seva capacitat d'estimar brolla el coneixement aprofundit.

I no coneix la meua intel·ligència, ni estima la meua voluntat. Estimo *jo*, el subjecte que simultàniament coneix i estima.

Dr. Josep M. Rovira Belloso
(*Déu fa créixer les persones*. Edicions Saragossa, Barcelona 2012)

LES NOVES ESPIRITUALITATS

L'encaix de l'experiència en la tradició

Les noves espiritualitats plantegen un interessant debat teòric sobre l'encaix de l'experiència en la tradició. Per a l'antropòleg Lluís Duch, «l'autèntica tradició és una acció comunicativa i contextualitzadora, amb el concurs de la qual els individus i els grups humans integren alguns fragments de la dotació cultural dels seus avantpassats en el seu propi present» (Lluís Duch, *Religió i comunicació*, p. 55-56).

La modernitat va iniciar un procés de ruptura amb la tradició. Avui l'artífex d'aquest trencament ja no és la raó sinó la vivència. La divisa de la Il·lustració, el *sapere aude* (atreveix-te a pensar), ha donat pas a un *experiri aude* (atreveix-te a experimentar) propi d'una postmodernitat poc interessada en els antecedents històrics. El *presentisme* postmodern ha consolidat l'esclatxa que separa experiència i tradició en enaltir l'una i menystenir l'altra.

Ara bé, l'èmfasi en l'experiència personal no és fruit d'un caprici o d'una moda. La vivència dels individus d'aquesta nova societat és diferent de la dels seus avantpassats, perquè els factors socials i culturals que hi intervenen ja no són els mateixos. Llavors, els paràmetres aportats per la tradició perden part de la seva significativitat.

Tot i això, l'experiència personal pot ser una font de renovació per a les institucions religioses i, al seu torn, les categories de la tradició encara poden canalitzar la força que acompanya la vivència. Tal vegada, el gran repte del món d'avui sigui *resignificar* la tradició per tal de reactualitzar-la i reconnectar-la amb la realitat social.

Josep Otón
(*El reencantament postmodern*, Ed. Cruïlla-Fundació Joan Maragall, Barcelona 2012)

SANTORAL

16. ✚ Diumenge III d'Advent. Sant Josep Manyanet (1833-1901), prev. d'Urgell, nat a Tremp, fund. Fills i Filles de la Sgda. Família (SF, 1870); sants Ananies, Azaries i Misael, joves companys de Daniel; santa Albina, vg. i mr.; santa Adelaida (o Alicia) de Borgonya (s. x); beata Maria dels Àngels, vg. carmelitana.

17. Dilluns. Sant Joan de Mata, prev. provençal, cofund. Trinitaris (OSST, 1198); sant Llätzer, germà de Marta i Maria, de Betània, ressuscitat per Jesús; sant Esturmí, abat; sant Franc de Sena.

18. Dimarts. Mare de Déu de l'Esperança, o bé Expectació del part, anomena popularment «de la O» (antífones); sant Gracià, bisbe; sant Adjutori, mr.

19. Dimecres. Sant Nemesi, mr; sant Anastasi I, papa (399-401) i mr.; beat Urbà V, papa (occità, 1362-1370); santa Fausta, mare de família mr.; santa Eva, mare dels humans.

20. Dijous. Sant Benjamí, patriarca; sant Domènec (Domingo) de Silos, abat benedictí; sant Macari, prev. i mr.

21. Divendres. Sant Pere Canisi (1521-1597), prev. jesuïta i doctor de l'Església, nat a Nimega; sant Severí, bisbe i mr.; sant Glicerí, prev. i mr.; sant Temístocles, mr.

22. Dissabte. Sant Zenó o Zenon, mr.; santa Helena, vg. clarissa; santa Francesca-Xaviera Cabrini, vg., fund., patrona dels emigrants.

EVANGELIZAR

Posibilidades para los laicos

La adecuada articulación del primer anuncio en la acción pastoral de la Iglesia abre un campo inmenso de posibilidades a la acción evangelizadora de laicos y laicas cristianos. En una

época de descristianización y de notable vacío en las iglesias, los movimientos y las asociaciones cristianas, la tarea más urgente del servicio de la Palabra es precisamente la de hacer llegar el primer anuncio al mayor número posible de personas.

Todos los demás servicios de la Palabra como la catequesis, la lectura y el comentario de la Palabra en las casas, la *lectio divina* y no digamos las homilias, presuponen la existencia de cristianos y cristianas que ya forman parte de dichas agrupaciones estables que reciben e interactúan con el servicio de la Palabra.

Mientras la mayoría de las actividades pastorales del ciclo completo de la evangelización tienen un lugar y una secuencia establecida (catequesis, revisión de vida, liturgia, formación teológica...), el primer anuncio, junto al testimonio con las obras, son las únicas acciones pastorales que realizan —o deberían realizar— todos los cristianos, en todo tiempo y en todo lugar.

Por ello, por ejemplo, el simple hecho de responder honestamente a la pregunta sobre si nuestra parroquia, comunidad, movimiento, asociación o escuela confesional realiza actividades específicas de primer anuncio, invita a reflexionar sobre si nuestra acción pastoral está centrada exclusivamente en la liturgia o en la formación —siempre con el mismo público— o en lo administrativo. Por el contrario, el primer anuncio tiene la propiedad, si se le deja, de inyectar en la pastoral ordinaria una nueva savia estimulante y renovadora y nos invita a hacer un esfuerzo constante para llegar a los más alejados.

De ello nos ocuparemos en los próximos comentarios.

Xavier Mortans
(*El primer anuncio. El eslabón perdido*. Editorial PPC, Madrid 2009)

ENTREVISTA

BLANCA MONTOBBIO

Entendre la ciutat

La Blanca Montobbio i la Joana Alarcón, conservadores del Museu Diocesà de Barcelona, són les autores de l'itinerari didàctic *Connecta't al Barri Gòtic*, adreçat a alumnes dels darrers cursos d'educació primària i dels primers de secundària. El recorregut que proposen per la Barcelona gòtica permet contextualitzar la història de Catalunya i, a la vegada, estudiar la història local de la ciutat, des dels seus orígens al s. I aC, fins a la mort de Martí I l'Humà el 1410. El quadern també conté fitxes amb propostes didàctiques optatives, que es poden complementar amb exercicis interactius (www.cultura.arqbcn.org), i el plànol de l'alumne amb el contingut didàctic per fer la visita. «Un dels nostres objectius —afirma Blanca Montobbio— és que els alumnes entenguin millor l'evolució de la ciutat de Barcelona des del seu origen fins al principi del segle xv.»

Per què era important crear una eina com aquesta?

Són molts els alumnes que visiten el barri gòtic de Barcelona, i des del Museu Diocesà de Barcelona vàrem veure que era important crear i oferir una eina diferent i atractiva que ajudés les escoles a realitzar un itinerari d'una manera més completa. Es podria dir que l'alumne es converteix en turista de la seva pròpia ciutat guiat amb un plànol interactiu!

El barri gòtic té molt missatge cristià?

Si ens fixem en el barri gòtic, en un radi de poc més d'un quilòmetre es van construir al principi del s. xiv quatre catedrals, que demostra no solament la febre constructiva d'aquell moment sinó la fe del poble barcelonès. El missatge cristià és present durant tot el recorregut, des del silenci que s'experimenta en entrar als temples fins a aquelles actituds de fidelitat a l'Evangelí que ens plasmen les imatges pictòriques i escultòriques d'aquella època.

Els joves tenen poca formació religiosa i això va en detriment de l'art... Coneixem poc el nostre entorn?

Per això no podem restar passius. Com a creient, i també com a historiadora de l'art, sempre he volgut donar una resposta i per això he creat materials didàctics com a eines que ens ajuden a estimar i a conèixer millor el nostre patrimoni, i alhora a comprendre el missatge cristià que aquella obra d'art ens transmet. Hem d'ensenyar l'alumne a fer una observació de resposta activa.

Òscar Bardaji i Martí

Comissió Interdiocesana de Litúrgia i de Música

El dia 28 de novembre al matí es va reunir la Comissió Interdiocesana de Litúrgia a la seu de la Conferència Episcopal Tarraconense a Barcelona, i fou presidida per l'Arquebisbe Joan-Enric Vives i el Coordinador Mn. Joan Baburés, delegat diocesà de Girona. S'hi van poder tractar temes de la seva responsabilitat, especialment es van repassar les iniciatives de l'Any de la Fe, es van revisar els calendaris diocesans i els textos per a la revisió de la Litúrgia de les Hores, que ja es van enllestint.

A la tarda va tenir lloc la reunió de la Secció de Música de la Comissió Interdiocesana de Litúrgia presidida també per l'Arquebisbe Vives i coordinada per Mn. Baburés. Van poder donar pràcticament per tancada l'enquesta sobre la situació de la Música a les deu Diòcesis amb seu a Catalunya, així com reflexionar sobre temes de música, cultura i fe cristiana. Es van ultimar detalls de cara a l'edició renovada i ampliada del *Cantoral Bàsic* i es van repassar les darreres activitats organitzades als respectius Bisbats sobre música, acompanyament i formació dels agents pastorals. Van lloar tot l'esforç que significa la inauguració recent del nou orgue del Monestir de Poblet, i el que pròximament serà inaugurat a la Catedral de Tarragona.

**ESCOLTEU RÀDIO
ESTEL-PRINCIPAT**

**105.0 - 104.4
107.5 - 91.5**

Assemblea diocesana de l'Hospitalitat de Lourdes

L'Hospitalitat de Lourdes va celebrar la seva Assemblea diocesana el passat dia 2 de desembre a Balaguer, sota la presidència del l'Arquebisbe d'Urgell, Mons. Joan-Enric Vives.

La trobada es va fer a partir de les onze del matí i després de la pregària inicial encapçalada per l'Arquebisbe. Seguint l'ordre del dia, es van tractar els següents punts; la revisió de la programació de l'any 2012; el balanç econòmic 2011 i es va fer un repàs de informacions diverses: el XXXIV Pelegrinatge a Lourdes 2012, el Congrés Nacional d'Orense (novembre 2012), la Trobada a Tortosa de les Juntes de les Hospitalitats catalanes, i la presentació del lema Pastoral 2013: «Lourdes, una porta per a la Fe». Es va acabar amb el cant de Laudes i després es va celebrar un dinar de germanor.

Primera Missa de Mn. Alfons Velásquez al Seminari Major Interdiocesà

Dilluns dia 26 de novembre Mn. Alfons Velásquez Castañeda, ordenat de prevere el passat dia 12 d'octubre a la Catedral de Santa Maria d'Urgell, va presidir la seva primera Eucaristia al Seminari Major Interdiocesà on durant llargs anys va formar-se com a seminarista. Van concelebrar amb ell el Rector del Seminari, Mn. Norbert Miracle; el Vicerector, Mn. Jaume Casamitjana, i Mn. David Codina.

Recent retornat de Bogotà, Colòmbia, on el nou prevere va celebrar les seves primeres misses acompanyat pels seus familiars i amics a la seva terra natal, Mn. Alfons va voler presidir l'Eucaristia al Seminari Major Interdiocesà on els seus excompans seminaristes visqueren amb emoció i acció de gràcies la presència del nou prevere, que els estimula en el seu camí vocacional vers el ministeri.

A la seva homilia, Mn. Alfons animà els seminaristes a donar el millor de les seves vides per Jesús, a imitació de la viuda pobra —segons l'Evangeli de Lluc que s'havia proclamat aquell dia— i agrai la tasca dels formadors del Seminari Major Interdiocesà i del Seminari Diocesà d'Urgell en el seu procés formatiu.

El Cant de la Sibil·la, a la Catedral

El Cant de la Sibil·la es tornarà a representar el proper 24 de desembre, a les 11.40 h, a la Catedral de Santa Maria d'Urgell, justa abans de començar la Missa del Gall, que serà presidida per l'Arquebisbe d'Urgell, Mons. Joan-Enric Vives.

La Sibil·la, una profetessa, ens parla de la fi del món, i ens enfronta a l'esdeveniment final, al qual cal arribar nets de cor. Aquest és un drama litúrgic, en cant gregorià, de gran difusió a l'Edat Mitjana al sud d'Europa; que es portava a terme la Nit de Nadal. Fa cinc-cents anys que es va deixar d'escoltar a Santa Maria d'Urgell, tot coincidint amb la prohibició del Concili de Trento. Hi ha documentada una partitura del cant de l'any 1536, amb particularitats específiques d'aquesta versió i que està custodiada a l'Arxiu Capitular d'Urgell. Unes estrofes d'aquesta música estan recollides en un CD del quartet Veus dels Pirineus: «Audi in pace.»

La seva recuperació és important perquè, juntament amb el Misteri d'Elx són els únics exponents de les representacions litúrgiques prèvies a la reforma tridentina que varen sobreviure a la prohibició, per la qual cosa, i entre altres raons ha estat declarada Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat per la Unesco, des de l'any 2010.

La interpretació a la Catedral de Santa Maria d'Urgell es farà amb una soprano professional, acompanyada a l'orgue per Lluís Obiols.

«Segueix el **Full Dominical** d'allà on vulguis amb el teu telèfon mòbil»

TEMPS DE NADAL

El naixement virginal, ¿mite o veritat històrica?

«E n els relats dels Evangelis es conserva plenament la unicitat de Déu i la diferència infinita entre Déu i la criatura. No existeix confusió, no hi ha semidéus. La Paraula creadora de Déu, per si sola, crea quelcom nou. Jesús, nascut de Maria, és totalment home i totalment Déu, sense confusió i sense divisió, com precisarà el Credo de Calcedònia l'any 451.»

«Els relats de Mateu i Lluc no són mites ulteriorment desenvolupats. Segons la seva concepció de fons, estan fermament assentats a la tradició bíblica del Déu creador i redemptor. Però pel que fa al seu contingut concret, provenen de la tradició familiar, són una tradició transmesa que conserva els esdeveniments.»

«Voldria considerar com l'única vertadera explicació d'aquests relats el que

Nativitat. Lorenzo Costa. 1490

Joachim Gnllka, referint-se a Gerhard Deilling, expressa en forma de pregunta: «El misteri del naixement de Jesús... ¿ha estat potser afegit al començament de l'Evangeli en un segon moment, o potser no es demostra amb això més aviat que el misteri ja era conegut? És només que no es volia parlar molt d'això i convertir-ho en un esdeveniment a l'abast de tot-hom?»

«Em sembla normal que només després de la mort de Maria el misteri pogués fer-se públic i entrés a formar part de la tradició comuna del cristianisme naixent. Llavors se'l podria insertar també en el desenvolupament de la doctrina cristològica i unir-lo a la professió que reconeixia en Jesús el Crist, el Fill de Déu.»

Joseph Ratzinger
Cap. II. «La infància de Jesús»